

Kategori: []	Gyldig fra/til: 08.10.2024/08.10.2025
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 2.01
Godkjenner: Einar Kristoffersen	Prosedyre
Dok. ansvarlig: Einar Klæboe Kristoffersen	Dok.id: D65624

1 Hensikt og målgruppe

Sikre riktig bruk, dokumentasjon og rapportering ved bruk av utplassert beredskapsblod i Helse Bergen; Akuttmottak og Kvinneklubben, samt sikre god kommunikasjon mellom avdeling der beredskapsblodet er utplassert/blir brukt og AIT (Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin). Sikre riktig bruk og oppfølging ved bruk av fullblod.

For målgruppe, opplæring og ansvar, se også [Praktisk transfusjon](#) og [Transfusjon](#)

Innholdsfortegnelse

1	Hensikt og målgruppe	1
2	Indikasjon og definisjoner	1
3	Fremgangsmåte	2
3.1	Rutiner når utplassert beredskapsblod tas i bruk	2
	Informere AIT	2
	Kontroll, fyll ut de to skjemaene og returnere følgeseddelen	2
4	Videre transfusjon etter at det er gitt fullblod	2
5	Blodprøver som tas etter at det er gitt massiv transfusjon og fullblod	2
6	Ansvar og avtaler	3
7	Referanser	3
8	Endringer siden forrige versjon	3

2 Indikasjon og definisjoner

Utplassert beredskapsblod kan tas i bruk på vital indikasjon i de tilfeller det ikke er tid til å vente på akuttutlevering av tilsvarende blodprodukter fra AIT.

Beredskapsblodet (erytrocyttkonsentrat og fullblod) er av blodtype O RhD negativ¹, K negativ.

Beredskapsblod (plasma) som utplassert Lyoplas er av blodtype A eller AB.

Utplassert beredskapsblod (erytrocyttkonsentrat og fullblod) bør ikke brukes dersom pasienten har kjent erytrocyttantistoff (oppgitt i kritisk informasjon i DIPS eller i Interinfo).

I slike tilfeller vil beredskapsblodet kunne gi en hemolytisk transfusjonsreaksjon og AIT skal derfor heller akutt-utlevere mer tilpassede blodprodukt.

Deler av rutinene beskrevet i denne prosedyren benyttes også ved depotforflytning av blodprodukter (akuttutlevering uten at produktet er rettet til pasient, dvs. uten ID på transfusjonsjournal) ved akutt behov i ØH-/masseskadesituasjoner.

¹ Beredskapsblod kan også være O RhD positiv.

3 Fremgangsmåte

3.1 Rutiner når utplassert beredskapsblod tas i bruk

Følgende gjelder ved bruk av utplassert beredskapsblod som både erythrocyttkonsentrat, fullblod og Lyoplas

Informere AIT

- Informer AIT umiddelbart når beredskapsblod tas i bruk
  - Ring 972470
- Formidle behov for flere produkter til aktuelle pasient; AIT kan klargjøre og levere ut mer fullblod/erythrocyttkonsentrat, trombocyttkonsentrat og plasma

Kontroll, fyll ut de to skjemaene og returnere følgeseddelen

- For **erythrocytter eller fullblod**; utfør ID-kontroll og fyll ut **transfusjonsjournalen** som ligger vedlagt produktet. Se avsnitt med beskrivelse av denne kontrollen i avsnitt under massiv transfusjon i [Praktisk transfusjon](#)
- For **Lyoplas**, fyll ut [AIT-31998 Tom transfusjonsjournal for utlevering av Octaplasma/Lyoplas](#)
- For begge **transfusjonsjournaler** gjelder følgende:
  - Fyll ut med pasientens navn og personnummer, gjøres enklest ved å lime på ferdig klistrelapp med pasient-ID. Lim også klistrelapp med pasient-ID på blodposen.
  - Transfusjonsjournal dokumenterer hvem som har utført kontroll og transfusjonen
  - Scann dokumentet til DIPS som vanlig
- Fyll ut **følgeseddelen** som ligger vedlagt produktet; [AIT-30940 Følgeseddel til blodkomponent, brukes til transfusjonsrapportering ved bruk av beredskapsblod og Lyoplas](#)
  - Send utfylt følgeseddel med **portør** til AIT
  - Følgeseddelen sikrer at blodproduktet blir riktig dokumentert som gitt til pasienten

4 Videre transfusjon etter at det er gitt fullblod

- Utlevering skal skje via AIT – det skal brukes erythrocytter av blodtype O

Tidligere utleverte erythrocyttkonsentrat som er reservert til pasient med blodtype A, B eller AB (før utlevering av fullblod) og som ligger i blodskap må ikke brukes.

Ubrukte enheter som er utlevert til pasienten før fullblod ble gitt, skal sendes i retur til AIT

5 Blodprøver som tas etter at det er gitt massiv transfusjon og fullblod

- Bestill analysepakken «**massiv transfusjon**» i DIPS etter at det er gitt fullblod. Prøven kan tas når det er kontroll på blødningen og det ikke skal gis mer fullblod, ved neste

prøvetaking av pasienten.

- I analysepakken inngår analysene trombocytter (tpk), Hb, fritt anti-A, fritt anti-B, DAT (direkte antiglobulintest), haptoglobin, LD og bilirubin.
- Dersom det er behov for kontrollprøver, formidles dette i svaret på analysepakken fra AIT. Dersom det blir bedt om nye prøver, kan disse tas neste dag (for eksempel sammen med andre morgenprøver av pasienten).
Bruk også analysepakken «massiv transfusjon» for ev. kontrollprøver.
  - Pasienter med blodtype A, B eller AB, der det påvises anti-A eller anti-B (som pasienten normalt ikke skal ha utfra sin blodtype) vil få utlevert erytrocyttkonsentrat av blodtype O inntil det ikke lenger er slike funn.

6 Ansvar og avtaler

[AIT-29025 Avtale mellom Akuttmottak og Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin\(AIT\) ang. beredskapsblod](#)

[AIT-07400 Avtale mellom KSK/GB seksjon operasjonsavdeling og Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin \(AIT\) ang. beredskapsblod.](#)

7 Referanser

Interne referanser

1.2.12-01	Transfusjon
1.2.12-03	Praktisk transfusjon
AIT-07400	Avtale mellom KSK/GB seksjon operasjonsavdeling og Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin (AIT) ang. beredskapsblod.
AIT-29025	Avtale mellom Akuttmottak og Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin(AIT) ang. beredskapsblod
AIT-30940	Følgeseddel til blodkomponent, brukes til transfusjonsrapportering ved bruk av beredskapsblod og Lyoplas
AIT-31998	Tom transfusjonsjournal for utlevering av Octaplasma/Lyoplas

Eksterne referanser

8 Endringer siden forrige versjon

Tillegg i teksten i innledningen om depotforflytning av blodprodukter som akuttutlevering. Forlenget gyldighet til 08.10.2025